

*Zilele porților deschise
pentru studenții
economisti - 2010*

Politicile economice ale României în scopul adoptării euro

Prof. univ. dr. Florin Georgescu
Prim-viceguvernator

Pitești/Craiova
9/10 martie 2010

CUPRINS

↪	Echilibrul economic general și politici de ajustare macroeconomică.....	3
	I.1. Echilibrul economic general.....	4
	I.2. Politici de ajustare macroeconomică.....	6
	I.3. Evoluția unor indicatori relevanți pentru economia de piață funcțională.....	7
↪	Etapa postaderare și adoptarea euro	8
	II.1. Etapa postaderare – obiectiv și acțiuni.....	9
	II.2. Criterii de convergență nominală.....	10
	II.3. Criterii de convergență reală.....	12
	II.4. Adoptarea euro.....	16

Echilibrul economic general și politici de ajustare macroeconomică

I.1. Echilibrul economic general (a)

$$S = Y + IM = D = C + I + G + X$$

În care:

S = oferta agregată de bunuri și servicii

Y = produsul intern brut

IM = importurile

D = cererea agregată de bunuri și servicii

C = consumul gospodăriilor populației

I = investițiile sectorului neguvernamental

G = cheltuielile sectorului guvernamental

X = exporturile

I.1. Echilibrul economic general (b)

- Ecuația de bază a veniturilor ținând cont de rolul politicii fiscale

$$(Y - T) + IM = C + I + G + X - T$$

unde:

T = impozite, taxe și contribuții

$$(Y - C - T) - I - X + IM = G - T$$

unde:

$Y - C - T = SA$ = economisirea sectorului neguvernamental

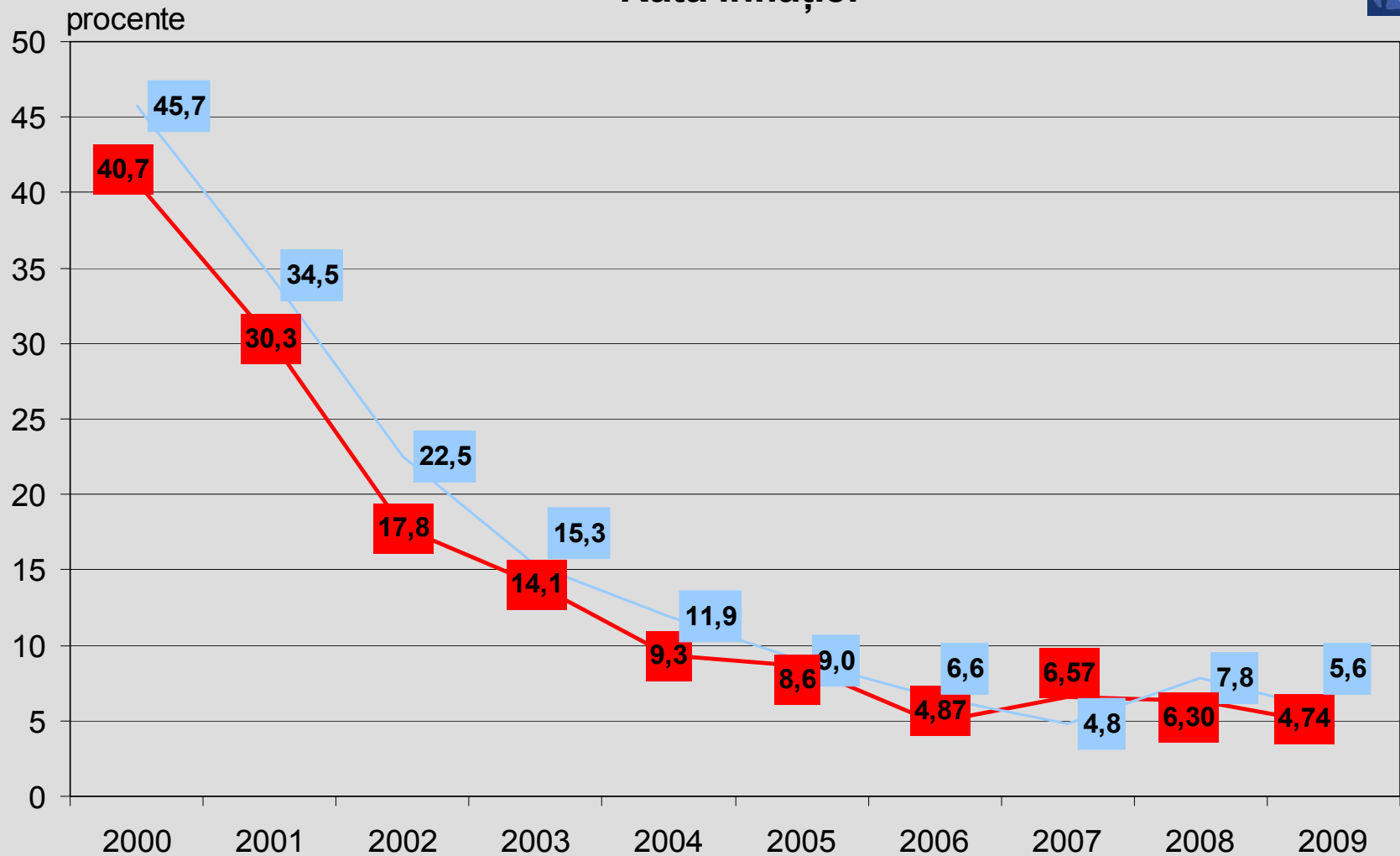
$$(SA - I) + (T - G) = (X - IM)$$

- Ipostaze posibile ale sectorului extern:

- $X - IM > 0 \Rightarrow$ țara prezintă **excedent comercial** (exportator net) și **excedent valutar**, fiind exportator de capital
- $X - IM = 0 \Rightarrow$ **echilibru comercial și valutar**
- $X - IM < 0 \Rightarrow$ țara înregistrează **deficit comercial** (importator net) și **deficit valutar**, fiind importator de capital

Rata inflației

5,5%: (feb. 2009 - ian. 2010)/(feb. 2008 - ian. 2009)

5,20%: ian. 2010 /ian. 2009

Sursa: Institutul Național de Statistică; Banca Națională a României

Rata de economisire și rata de investire în economie

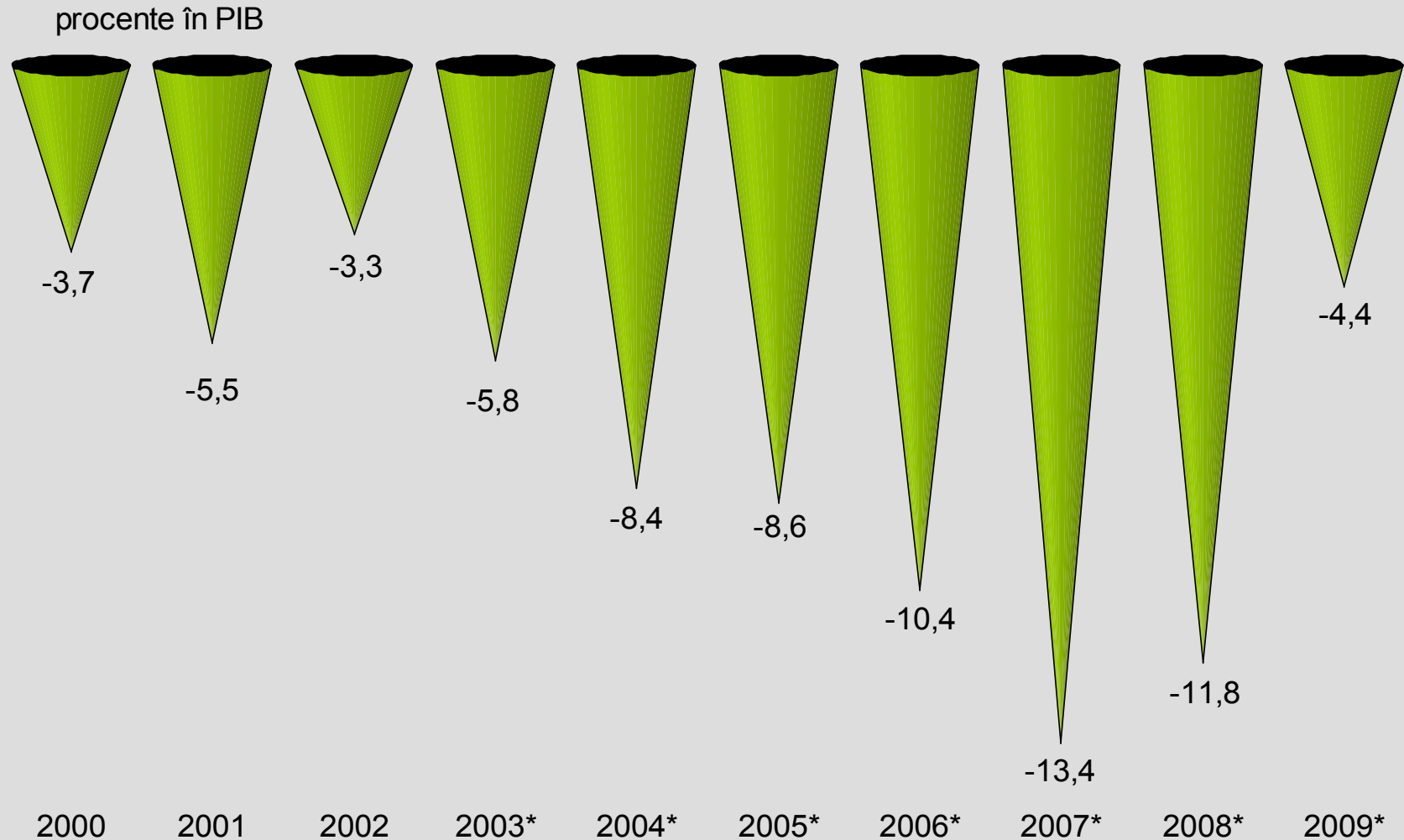
	pondere în PIB									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Rata de economisire (Re)	14,1	14,6	16,4	14,5	14,7	13,1	14,4	17,1	18,8	19,1
Rata de investire (Ri)	18,8	20,5	21,3	21,5	21,8	23,7	25,6	30,2	33,3	25,6
Re-Ri	-4,8	-5,9	-4,9	-7,0	-7,1	-10,6	-11,2	-13,1	-14,5	-6,5

rata de economisire = $(\text{PIB} - \text{Consum final})/\text{PIB}$;

rata de investire = $\text{Formarea brută de capital fix} / \text{PIB}$

Sursa: INS, calcule BNR

Soldul contului curent

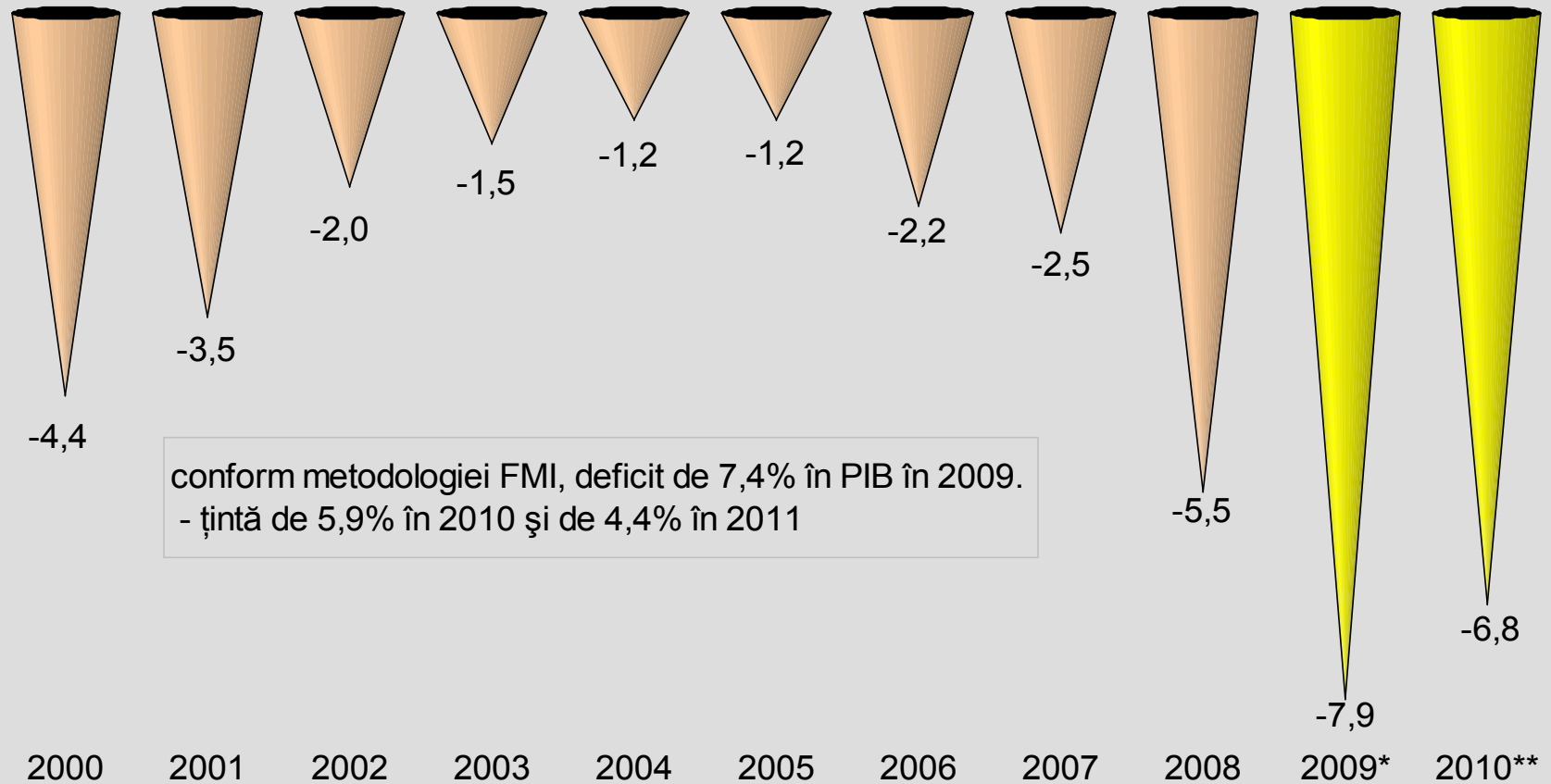

*) include profitul reinvestit

Sursa: Institutul Național de Statistică; Banca Națională a României, Comisia Națională de Prognost

Deficitul fiscal (conform metodologiei ESA95)

procente în PIB

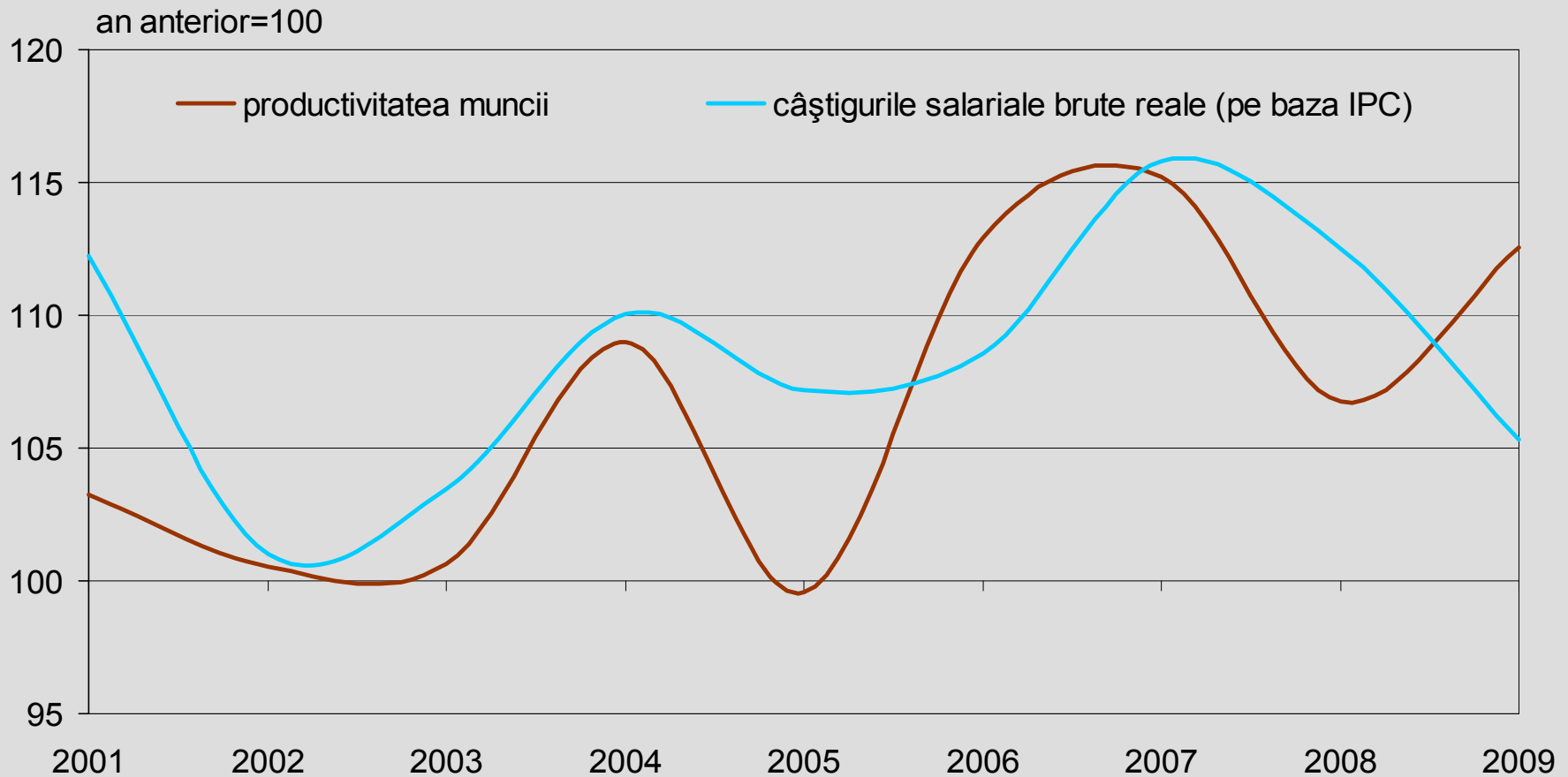

*) prognoza notificării fiscale - Procedura Deficitului Excesiv, octombrie 2009; **) prognoza Comisiei Europene

Sursa: Institutul Național de Statistică; Banca Națională a României, Comisia Europeană

Câștigurile salariale reale și productivitatea muncii în industrie

Notă: Date recalculat conform CAEN Rev.2 ca urmare a schimbării anului de bază (2005 în loc de 2000) și a sistemului de ponderare

Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule Banca Națională a României

I.2. Politici de ajustare macroeconomică

- Politica fiscal - bugetară
- Politica monetar – valutară
- Politica veniturilor populației
- Politica de ajustare structurală (prețuri și tarife, privatizare și restructurare)

I.3. Evoluția unor indicatori relevanți pentru economia de piață funcțională

	UM	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PIB (prețuri curente)	mld. EUR	40,3	44,9	48,6	52,6	61,0	79,7	97,7	124,7	136,8	115,9
Rata inflației (dec./dec.)	%	40,7	30,3	17,8	14,1	9,3	8,6	4,9	6,6	6,3	4,7
Deficitul bugetului general consolidat (pondere în PIB)*	%	-4,4	-3,5	-2,0	-1,5	-1,2	-1,2	-2,2	-2,5	-5,5	-7,9**
Deficitul contului curent (pondere în PIB)	%	-3,7	-5,5	-3,3	-5,8	-8,4	-8,6	-10,4	-13,4	-11,8	-4,4
Sectorul privat (pondere în PIB)	%	65,6	68,0	69,4	67,7	71,5	70,1	71,6	72,0	70,8	...

* metodologie ESA95

** Procedura Deficitului Excesiv (notificare fiscală), octombrie 2009

Etapa postaderare și adoptarea euro

II.1. Etapa postaderare – obiectiv și acțiuni

Obiectiv

Adoptarea euro ca monedă națională, echivalentă cu intrarea în Uniunea Economică și Monetară (Zona Euro)

Acțiuni

1. Pregătiri pentru participarea la zona euro prin **îndeplinirea criteriilor de convergență nominală** (Maastricht)
2. Participarea la **Mecanismul Cursului de Schimb II** (ERM II) => cursul de schimb față de euro: +/- max. 15%
3. **Continuarea procesului de preluare și transpunere în legislația națională a viitoarelor reglementări europene**

II.2. Criterii de convergență nominală* (a)

Deficitul bugetului consolidat, % din PIB	sub 3%
Datoria publică totală (internă și externă), % din PIB	sub 60%
Rata medie a inflației	maxim +1,5 pp peste media celor mai performanți 3 membri ai UE
Ratele dobânzilor pe termen lung	maxim +2 pp peste media celor mai performanți 3 membri ai UE din perspectiva stabilității prețurilor
Cursul de schimb față de euro	+/- maxim 15% (ERM II)

* Maastricht (1992)

II.2. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht (b)

Indicatorii de convergență nominală	Criterii Maastricht	România 2009
Rata inflației (IAPC) (procente, medie anuală)	<1,5 pp peste media celor mai performanți 3 membri UE (1,6%*)	5,6
Ratele dobânzilor pe termen lung* (procente pe an)	<2 pp peste media celor mai performanți 3 membri UE din perspectiva stabilității prețurilor (5,3%*)	9,7
Cursul de schimb față de euro (apreciere(+)/depreciere (-) procentuală maximă**)	±15 procente	+1,6 / -18,2
Deficitul bugetului consolidat*** (procente în PIB)	sub 3 la sută	7,9
Datoria publică*** (procente în PIB)	sub 60 la sută	21,0

*) nivel de referință

**) Calculat ca deviația maximă a cursului de schimb față de euro în intervalul 1 ian. 2008 - 31 dec. 2009 comparativ cu media înregistrată în dec. 2007, pe baza datelor zilnice. O cifră pozitivă/negativă indică aprecierea/deprecierea maximă înregistrată a monedei naționale comparativ cu nivelul mediu al cursului de schimb consemnat în dec. 2007

***) conform metodologiei ESA95; proiecții conform Notificărilor EDP (Procedura Deficitului Excesiv) - octombrie 2009

Sursa: Eurostat, BCE, Institutul Național de Statistică, Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României

II.3. Criterii de convergență reală

- Presupune **diminuarea decalajelor** dintre țări cu privire la:
 - ✓ nivelul de dezvoltare
 - ✓ condițiile de trai

- Tratatul de la Maastricht nu menționează criterii explicite privind convergența reală, care sunt însă la fel de importante pentru adoptarea euro

- Astfel de **criterii de convergență reală** pot fi:
 - ✓ nivelul PIB/locuitor
 - ✓ structura ramurilor economiei naționale (% din PIB)
 - ✓ gradul de deschidere a economiei
 - ✓ volumul comerțului exterior și gradul acestuia de integrare în UE
 - ✓ costurile cu forța de muncă

II.3.1. Nivelul PIB pe locuitor în România comparativ cu statele membre ale UE

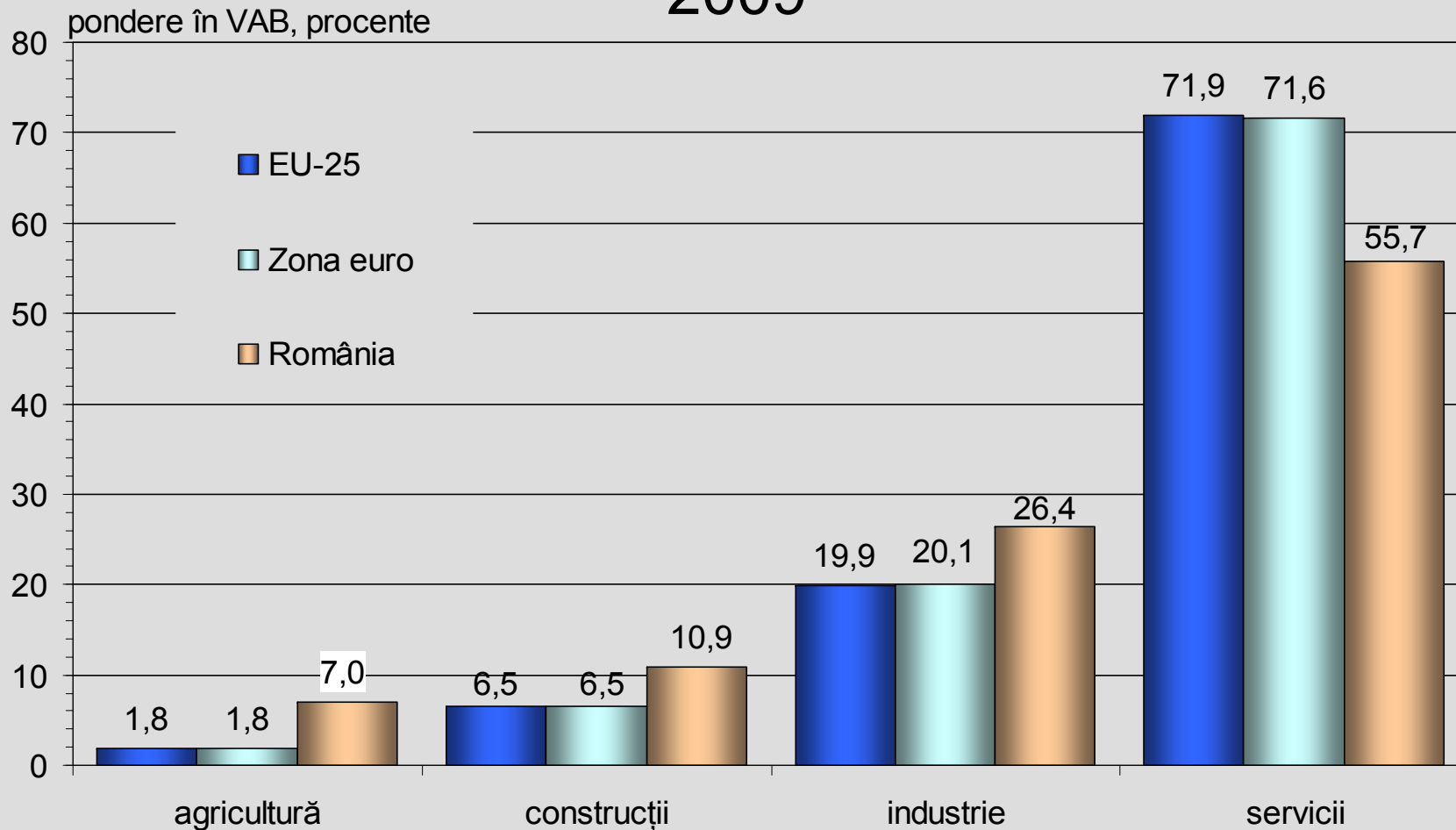
	EUR						PPS*					
	2000	2003	2006	2007	2008	2009p	2000	2003	2006	2007	2008	2009p
UE-25	20 200	21 900	24 900	26 200	26 300	25 500	20 000	21 600	24 600	25 800	25 900	na
România	1 795	2 419	4 530	5 788	6 365	5 500	5 000	6 500	9 100	10 400	11 500	na
% în UE-25	8,9	11,0	18,2	22,1	24,2	21,6	25,0	30,1	37,0	40,3	44,4	na

*) paritatea puterii de cumpărare standard

p) prognoză Eurostat; na - lipsa date

Sursa: Eurostat, Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

II.3.2. Structura economiei naționale pe ramuri de activitate – 2009* –

Sursa: Eurostat

*) pentru EU-25 și zona euro, valorile sunt ale anului 2008

II.3.3. Gradul de deschidere a economiei României

procente

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Grad de deschidere*)	70,7	74,5	76,1	77	80,6	76,3	76,3	72,4	75,6	68,2

*) (export+import) de bunuri și servicii/PIB

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

II.4. Adoptarea euro (a)

- **1. Perioada premergătoare intrării în Mecanismul Cursului de Schimb II (*Exchange Rate Mechanism – ERM II*)**
- ✓ Consolidarea inflației scăzute (dezinflație sustenabilă)
 - ✓ Formarea pieței interne de capitaluri pe termen lung și convergența ratelor de dobândă
 - ✓ Stabilitatea relativă a cursului de schimb al leului (în condiții de convertibilitate deplină) în jurul nivelului de echilibru pe termen lung (curs de schimb sustenabil)
 - ✓ Realizarea reformelor structurale

II.4. Adoptarea euro (b)

- 2. Momentul de intrare în ERM II este prevăzut pentru anul 2012
 - ✓ **în vederea asigurării unei perioade necesare pentru:**
 - îndeplinirea criteriilor de convergență nominală
 - realizarea unor progrese semnificative în procesul de convergență reală

- 3. Intrarea în zona euro va avea loc la orizontul anului 2015